

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування для вступників на навчання
для здобуття ОС бакалавр за спеціальністю

291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

на основі здобутого здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший
спеціаліст», освітнього ступеня «бакалавр»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Прийом абітурієнтів, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень (ОКР) молодший спеціаліст, бакалавр іншої спеціальності, для здобуття ОКР «бакалавр» за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» проводиться за результатами додаткового вступного випробування з наступних дисциплін: **«Країнознавство»**, **«Історія міжнародних відносин»**. Вони відбуваються у формі (на вибір) письмового контролю, письмового тестування, опитування в усній формі.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань і практичних умінь і навичок, необхідних для опанування нормативних і варіативних дисциплін за програмою підготовки фахівця ОКР бакалавр за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін передбачених навчальним планом для підготовки за ОКР бакалавр за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» абітурієнти повинні мати відповідну освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі 29 «Міжнародні відносини». Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

«КРАЇНОЗНАВСТВО»

Тема 1. Країнознавство як наука. Об'єкт, предмет, методи та джерельна база країнознавчих досліджень.

Сутність країнознавства як науки. Країна як об'єкт країнознавчих досліджень, феномен складного географічного, історичного, соціально-політичного, суспільно-економічного, культурно-етнографічного організму, міжнародних відносин. Спорідненість та відмінність понять: країна, держава, суспільство.

Розмаїтість підходів до країнознавства. Описове та інформаційно-довідкове, проблемно-прогностичне країнознавство. Розвиток країнознавства в середовищі географії, історії, мовознавства, українознавства, політології, геополітики, юридичних, соціально-економічних дисциплін та інших наук.

Основні періоди становлення та розвитку країнознавства. Сучасні школи країнознавчих досліджень.

Принципи країнознавства.

Загальнонаукові та особливі методи досліджень (описовий, системний, порівняльний, історичний, статистичний, картографічний, соціологічні методи, метод прогнозування та інші).

Джерельна база країнознавчих досліджень: нормативно-правові документи, наукові монографії, статті, публіцистика, підручники, посібники, енциклопедії, довідники, словники, статистичні збірники, матеріали наукових конференцій, повідомлення ЗМІ, комп'ютерні бази даних та ін.

Основні проблеми країнознавства. Країнознавство та міжнародні відносини.

Тема 2. Політична карта світу. Сучасні типологічні схеми країн світу. Регіоналізація країн Європи: історико-географічні, суспільно-політичні, соціально-економічні особливості та основні віхи історичного розвитку.

Зміст поняття "політична карта світу". Етапи формування політичної карти світу. Динаміка чисельності незалежних країн світу у XX столітті.

Вплив геополітики та геостратегії провідних країн світу на формування сучасної політичної карти світу та визначенні прогнозів щодо нових державних утворень у першій половині XXI століття. Сутність класифікації, типології та регіоналізації країн світу. Складність та суперечності типології країн світу за соціально-економічними, політологічними та системними критеріями. Сучасні типологічні схеми країн світу.

Територіальна організація суспільства і регіональна політика.

Географічний та політологічний підходи до регіоналізації світового політичного простору. Схеми регіоналізації країн світу. Регіоналізація країн Європи. Основні віхи становлення і розвитку країн: Північної, Західної, Центральної, Південної, Східної Європи. Історико-географічні регіони та найважливіші політико-географічні утворення країн Європи. Перспективи розвитку країн Європи у XXI столітті.

Тема 3. Країнознавча характеристика України.

Загальні відомості про країну: офіційна назва, державні свята, проголошення незалежності, рік прийняття Конституції, дані щодо участі у світових та регіональних міжнародних організаціях.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні розвиток державності. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 4. Країнознавча характеристика країн Західної Європи

Великобританія. Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Територія у складі Стародавнього Риму (I-Vст.). Утворення парламенту в Англії (1256р.). Розв'язання Сторічної війни. Війна "червоної" і "білої" троянд. Англія в XVI ст. Англійська революція середини XVII ст. Англія у XVIII ст. Англія з 1815 до 60-х років XIX ст. Англія в 1870-1914 роках. Англія в період Першої світової війни. Англія у міжвоєнний період. Англія в період Другої світової війни. Великобританія у другій половині 40-х — 60-х роках.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада. Виконавча влада. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Автономні утворення: Гуернсі, Джерсі, Мен. Колонії: Англії, Бермуди, територія в Індійському Океані.

Німеччина. Федеративна Республіка Німеччини.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Німецькі держави у ХУІІІ ст. Німецькі держави у першій половині ХІХ ст. Об'єднання Німеччини. Німеччина в період Першої світової війни (1914-1918рр.). Німеччина у міжвоєнний період. Німеччина в період Другої світової війни (1939-1945рр.). Особливості суспільно-політичного, економічного розвитку ФРН і НДР у 50-80-х рр. ХХ ст. Об'єднання ФРН і НДР. Суспільно-політичні і економічні перетворення у ФРН на сучасному етапі. Форма держави. Глава держави, його повноваження і функції. Законодавча влада. Виконавча влада: повноваження. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Франція. Французька Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Підкорення кельтів Стародавнім Римом (58-51рр. до н.е.). Територія у складі Стародавнього Риму (I-V ст.). Зародження англо-французького суперництва. Франція в ХVІ — першій половині ХVІІ ст. Велика французька революція кінця ХVІІІ ст. (1789-1794рр.). Правління Наполеона Бонапарта. Перша імперія у Франції. Франко-пруська війна (1870-1871рр.). Франція у період Першої світової війни. Франція у міжвоєнний період. Франція у другій половині ХХ — початку ХХІ ст.

Форма держави. Глава держави, його повноваження і функції. Законодавча влада та її функції. Виконавча влада: функції. Законодавчий процес. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери. Заморські департаменти: Французька Гвіана, Гваделупа, Мартініка, Реюньон. Заморські території: Майот, Сент-П'єр і Мікелон, Французькі Південні території, Французька Полінезія, Нова Каледонія, Уолліс і Фатуна.

Тема 5. Центральна Європа

Австрія. Австрійська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Утворення Східної марки герцогства Баварії (1055р.). Австрія в складі "Священної Римської імперії" (962-1804рр.): утворення герцогства Австрії (1156р.), герцогства Штирії (1180р.); утвердження Габсбургів (з 1282р.) і присвоєння їм титулу ерцгерцогів (з 1453р.). Утворення Австрійської імперії (1806-1867рр.) Австрія в складі Австро-Угорської дуалістичної імперії (1868-1918рр.) Австрія у міжвоєнний період. Аншлюс Австрії (березень 1938р.). Австрія у період 1938-1955рр. Державний договір про відновлення незалежної і демократичної Австрії, прийняття Закону про нейтралітет (26 жовтня 1955р.). Австрійська республіка у другій половині 50-х роках ХХ - початок ХХІ ст.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада. Виконавча влада. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Швейцарія. Швейцарська Конфедерація.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані.

Історичні дані. Заселення території ретами, гельветами; заснування римської провінції Гельветії (біля I ст.). Захоплення території бургундами, алеманами (V ст.), з поступовим входженням її до складу "Священної Римської імперії" (X-XI ст.). Формування кантонів Швіц, Унтервальден, Урі і утворення Швейцарського союзу (1291р.). Боротьба кантонів з феодалами (XIII-XV ст.), одержання практичної незалежності держави (з 1499р.). Реформація в Швейцарії (XVI ст.). Утворення Гельветичної республіки, залежної від Франції (1798-1803рр.). Проголошення вічного нейтралітету (1815р.). Конституції 1848, 1874рр. і їх вплив на державотворчі процеси. Заснування Червоного Хреста. Нейтралітет Швейцарської Конфедерації

у Першій і Другій світових війнах. Особливості становлення і розвитку країни у другій половині ХХ ст.: історико-правові та соціально-економічні аспекти.

Форма держави. Глава держави. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 6. Країни Бенілюксу (Бельгія, Нідерланди, Люксембург). “Карликові держави” (Монако, Ліхтенштейн, Ватикан)

Бельгія. Королівство Бельгія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Нідерланди. Нідерландське Королівство.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Глава держави, його повноваження і функції. Законодавча влада. Виконавча влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери. Колонії: Аруба, Антильські острови.

Люксембург. Велике Герцогство Люксембург.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Монако. Принципат Монако.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт.

Ватикан. Держава-місто Ватикан.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Форма держави. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, економічні інтереси.

Ліхтенштейн. Князівство Ліхтенштейн.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення.

Тема 7. Країнознавча характеристика Північної Європи: Данія, Швеція, Норвегія, Фінляндія

Данія. Королівство Данія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Норвегія. Королівство Норвегія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери. Колонії: о. Бувет, Ян-Майен, Свальбард.

Фінляндія. Фінляндська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Швеція. Королівство Швеція.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 8. Країнознавча характеристика Південної Європи: Італія, Іспанія, Греція, Португалія.

Італія. Республіка Італія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Іспанія. Королівство Іспанія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Заселення території кельтами (V-III ст. до н.е.). Іспанські землі у складі Римської імперії (II ст. до н.е. - V ст. н.е.). Заселення вестготами (друга половина V ст.). Вторгнення арабів (з 711р.). Кордовський емірат. Розквіт мавританських халіфатів; період реконквісти; відкриття Америки; відвоювання Арагону, Кастилії, Навару (V-VIII ст.). Унія між Ізабелою Кастильською і Фердинандом Арагонським: утворення Іспанського королівства. Створення колоніальної імперії (з XVI ст.), утвердження морської величі країни. Встановлення династії Бурбонів (з XVIII ст.). Іспанія в період Першої світової війни. Ситуація в країні після Першої світової війни. Диктатура П. де Рівери. Прояви економічної кризи 1929-1933рр. Револуція 1931р. Уряд Народного фронту. Громадянська війна 1936-1939рр. Втручання тоталітарних держав у події в Іспанії. Встановлення диктатури Ф. Франко (1939-1975рр.). Іспанія в період Другої світової війни. Особливості становлення і розвитку країни у другій половині XX ст.: історико-правові та соціально-економічні аспекти.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Греція. Республіка Греція.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Греція в II— на початку I тис. до н. е. Архаїчна та класична Греція. Втрата Грецією незалежності і включення частини її до складу Римської держави (з II ст. до н.е.). Греція у складі Візантії (IV-XV ст.). Греція під владою Османської імперії. Участь Греції в Балканських війнах 1912-1913рр. та в Першій світовій війні. Друга світова війна. Громадянська війна в Греції (1946-1949рр.). Українсько-грецькі відносини. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Португалія. Республіка Португалія.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Територія у складі Римської імперії (I ст. до н.е.). Завоювання племенами вестготів (V-VI ст.). Утворення графства Португалія (1095 р.), королівства Португалії (1143р.). Початок морської експансії (з 1419р.). Вклад країни у Великі географічні відкриття, створення колоніальної імперії (кінець XV-XVI ст.). Підкорення королівства Іспанією (1581-1640рр.), залежність Португалії від Англії (з 1704р.). Наслідки португальської революції і прийняття у 1822р. першої конституції. Друга конституція 1826р. Падіння монархії (1910р.). і прийняття конституції Республіки (1911р.). Португалія в період Першої світової війни. Військовий переворот і встановлення диктатури Салазари (1926-1974рр.). Португалія в період Другої світової війни. Особливості становлення і розвитку країни у другій половині XX ст.: історико-правові та соціально-економічні аспекти. Конституція 1976р. її наступні перегляди у 1982, 1989, 1992, 1997рр. та їх значення для утвердження демократії в країні.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада – повноваження. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери. Орендована територія Монако.

Тема 9. Країнознавча характеристика Східної Європи. Польща, Угорщина Угорщина. Угорська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Паннонія як римська провінція. Заснування Угорського королівства. Угорщина і Трансільванія у XVI - першій половині XVII ст. Угорщина в складі Австро-Угорської імперії (1867-1918рр.). Проголошення незалежності Угорщини (15 листопада 1918р.). Угорщина у кінці 40-80-х роках. Еволюція політичного режиму, прихід до влади у 1988-1989рр. опозиційних сил. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Польща. Польська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густота населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Польща у VIII-XV ст. Соціально-економічні та політичні передумови об'єднання Польщі. Польща у XVI-XVII ст. Утворення багатонаціональної Речі Посполитої. Три поділи Речі Посполитої (1772, 1793, 1795рр.). Польські національно-визвольні рухи. Польські землі у період Першої світової війни (1914-1918рр.). Відновлення державної незалежності Польщі. Встановлення авторитарного режиму - режиму "санації". Польща у період Другої світової війни (1939-1945рр.). Польща у 1945-1989рр. "Круглий стіл" 1989р. Встановлення демократичного ладу. Польща на шляху демократичних перетворень (1989-1998рр.). Державно-політичний устрій Республіки Польщі.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 10. Чеська Республіка, Словацька Республіка Чехія. Чеська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Чехія у VIII-X ст. Чехія - королівство в складі "Священної Римської імперії" (X ст.-1804р.). Чехія під гнітом Австрії (1526-1804рр.). Чехія у складі Австрійської імперії (1804-1867рр.). Чехія у період 1867-1914рр. Чехія у період Першої світової війни. Чехія - складова частина Чехословацької Республіки (1918-1939рр.). Чехія у складі Чехословаччини (1945-1992рр.). "Працька весна" (1968р.) та її наслідки. Чеська Республіка на шляху демократичних перетворень (1993-2005рр.). Державно-політичний устрій Чеської Республіки. Форма держави.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Словаччина. Словацька Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Словаччина у VIII-X ст. Словацькі землі у складі Угорського королівства (X-XV ст.). Словацькі землі в XVI-XVII ст. Словацькі землі у складі Габсбурзької монархії (XVIII - перша половина XIX ст.). Словацькі землі у складі Австро-Угорської монархії (друга половина XIX - початок XX ст.). Словаччина - складова частина Чехословаччини (1918-1939рр.). "Незалежна Словацька республіка" (1939-1945рр.) у роки Другої світової війни. Словаччина у складі Чехословаччини (1945-1992рр.). Словацька Республіка на шляху демократичних перетворень (1993-2005рр.). Державно-політичний устрій Словацької Республіки.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада - повноваження. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 11. Румунія, Болгарія Болгарія. Республіка Болгарія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Історія дослідження Болгарії. Болгарія у VII-XIV ст. Утворення Першого Болгарського царства у (680-1018рр.). Епоха візантійського панування в Болгарії (1018-1186рр.). Друге Болгарське царство (1187-1396рр.). Болгарія під гнітом Туреччини (кінець XIV ст. - 1878р.). Болгарія у 1879-1912рр. Проголошення Третього Болгарського царства (22 вересня 1908 року). Участь Болгарії у Першій світовій війні (1914-1918рр.). Болгарія в 1918-1941рр. Болгарія у період Другої світової війни. Болгарія у 1945-2001рр. Болгарія на шляху демократичних перетворень (1992-2001рр.). Державно-політичний устрій Республіки Болгарії. Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Румунія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Утворення Королівства Румунії (1881р.). Участь Королівства Румунії у Першій світовій війні. Королівство Румунія між двома світовими війнами.

Форма держави. Глава держави, його повноваження. Законодавча влада та її повноваження. Виконавча влада. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія,

господарство, галузі народного господарства, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Тема 12. Країни колишньої Югославії: Словенія, Хорватія, Боснія і Герцеговина, Македонія, Сербія, Черногорія Сербія. Черногорія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Сербські землі у IX- першій половині XV ст. Сербські землі під владою Османів та Габсбургів (XVI-XVIII ст.). Відновлення Сербської державності (XIX ст.). Королівство Сербія наприкінці XIX - на початку XX ст. Сербія в складі Королівства сербів, хорватів і словенців. Сербія у складі Королівства Югославія (з 1929р.). Сербія у період Другої світової війни. Сербія у складі ФНРЮ (1945-1963рр.). Сербія у складі СФРЮ (1963-1991рр.). Розпад СФРЮ і проголошення Союзної Республіки Югославії (квітень 1992р.) Сербія у складі СФРЮ. Черногорія в X-XV ст.

Форма держави. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Македонія. Республіка Македонія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Розквіт Македонії. Македонія під владою Османської імперії. Македонія за часів младотурецької революції та Балканських воєн. Вхідження Македонії (Вардарської) в 1918р. до складу Королівства сербів, хорватів і словенців, з 1929р. - Королівства Югославії. Македонія в складі ФНРЮ, СФРЮ. Розпад югославської федерації та проголошення незалежності Македонії. Форма держави. Виконавча влада - повноваження.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Хорватія. Республіка Хорватія.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Хорватські землі в IX - першій половині XVI ст. Хорватські землі під владою Габсбургів і Венеції (XVI-XVIII ст.). Хорватські землі у складі Габсбурзької монархії (XIX - початок XX ст.).

Форма держави. Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Словенія. Словенська Республіка.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Форма держави.

Інші дані: грошова одиниця, офіційна мова, релігія, господарство, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Боснія і Герцеговина. Республіка Боснія і Герцеговина.

Географічні дані: територія, населення, густина населення, столиця, найбільші міста. Фізико-географічні дані. Історичні дані. Боснійські землі в X - першій половині XV ст. Боснія та Герцеговина в XVI-XIX ст. Боснія і Герцеговина у період Першої світової війни. Боснія і Герцеговина в складі Королівства сербів, хорватів і словенців (1918-1929рр.), Королівства Югославії (з 1929). Боснія і Герцеговина в складі ФНРЮ (1945-1963рр.), з 1963 по 1992рр. - соціалістична республіка СФРЮ. Розпад СФРЮ та утворення незалежної держави Республіка Боснія і Герцеговина (квітень 1992р.).

Форма держави. Інші дані: грошова одиниця, релігія, господарство, земельні ресурси, найважливіші рослинні культури, тваринництво, корисні копалини, переробна промисловість, шляхи сполучення, торгівля – експорт, імпорт, найважливіші партнери.

Орієнтовний перелік питань з дисципліни “Країнознавство”

1. Що вивчає країнознавство як наука?
2. Чому сприяють проблемні дослідження у країнознавстві?
3. Що є об'єктом вивчення країнознавства?
4. Визначте предмет країнознавства.
5. Що означає системна універсальність предмету країнознавства?
6. Що може виступати конкретними об'єктами дослідження країнознавства?
7. Схарактеризуйте теорію географічного детермінізму.
8. Що вам відомо про наукову течію енвайронменталізму?
9. Представником якої течії був Е. Гантингтон? У чому її особливості?
10. Які особливості так званої організаційної теорії Ф. Ратцеля і Р. Челлена?
11. Назвіть основні положення функціональної теорії держави Р. Гартшорна.
12. У чому сутність теорії "держави-контейнера"?
13. Що таке мондіалізм?
14. Назвіть основних провідників атлантизму.
15. Чому українські національні інтереси найбільш зачіпає геополітична течія євразійства?
16. Яка різниця між законами і закономірностями?
17. Що таке принципи науки?
18. Схарактеризуйте основні закономірності у країнознавстві.
19. Чому невпинно зростає кількість країн на політичній карті світу?
20. Поміркуйте і назвіть головні причини розпаду імперій.
21. Які суперечності закладені у принципах міждержавних відносин у наш час?
22. Що таке держава і чим вона відрізняється від країни?
23. Скільки незалежних держав на Землі?
24. Дайте характеристику складових територій, яка належить державі.
25. Які типи залежних територій і країн вам відомі?
26. Що таке монархія? Назвіть приклади монархій.
27. Що таке республіка?
28. Чим відрізняються унітарні і федеративні держави?
29. Які етапи можна виділити у формуванні політичної карти світу? Перелічіть їх. Дайте коротку характеристику кожного етапу.
30. Знайдіть на політичній карті світу країни, які утворилися після розпаду СРСР, Югославії і Чехословаччини.
31. Які тенденції, на вашу думку, спостерігаються у формуванні політичної карти світу на початку XXI ст.?
32. Яка ознака для типології країн є основною?
33. Назвіть групи країн за рівнем соціально-економічного розвитку.
34. Які ще ознаки використовуються в типології країн?
35. Скільки міжнародних організацій налічується нині у світі?
36. Назвіть найбільші глобальні міжнародні утворення.
37. Розкажіть про найвідоміші регіональні міжнародні організації.
38. Яка міжнародна організація і чому є найвідомішою і найавторитетнішою у світі?
39. Що вам відомо про функції, які виконують Генеральна Асамблея і Рада Безпеки ООН?
40. Назвіть спеціалізовані організації ООН.
41. Чому так багато країн світу хотіли б стати членами ЄС і НАТО, але немає бажаючих вступити до СНД?
42. Що таке геополітика і геостратегія?
43. Як впливають географічні чинники на долю країн і народів?
44. Що, на вашу думку, означає вислів Наполеона: "Географія — це доля"?
45. Як ви поясните вислів Бісмарка: "Народ, який не хоче годувати власну армію, годуватиме чужу"?

46. Дайте визначення поняття "географічне положення країни".
47. Які основні властивості географічного положення вам відомі?
48. Що таке політико-географічне положення держави?
49. Виділіть складові політико-географічного положення.
50. Дайте оцінку економіко-географічної складової в оцінці політико-географічного положення.
51. Як поділяється політико-географічне положення в просторово-територіальному сенсі?
52. Що таке територія?
53. Дайте визначення території держави.
54. Які найважливіші особливості території з погляду міжнародного права?
55. Назвіть основні просторові властивості території.
56. З яких частин складається державний простір?
57. Що таке акваторія держави?
58. Що належить до повітряного простору держави?
59. Охарактеризуйте виключні економічні зони.
60. Як і для чого формуються офшорні території?
61. Що таке державний кордон?
62. Як встановлювалися кордони між державами в минулому?
63. Що таке делімітація та демаркація кордонів?
64. Які є класифікації кордонів?
65. На яких засадах ґрунтується проведення кордонів?
66. Як поділяються кордони за генезою їх формування?
67. Які функції виконують кордони?
68. З якою метою створюється адміністративно-територіальний поділ країн?
69. Чим зумовлені особливості адміністративно-територіального устрою тієї чи іншої держави?
70. Які органи управління розміщуються на найнижчому ієрархічному рівні? Які функції вони виконують?
71. Чим займаються територіальні органи державної влади?
72. У чому різниця внутрішнього територіального поділу держави у федеративних і унітарних країнах?
73. Яке значення столиці країни?
74. Як поділяють столиці за походженням?
75. Що є основою для виділення різних регіонів світу?
76. Які природно-географічні основи регіоналізації світу вам відомі?
77. Чи можуть поєднуватися між собою географічні й історичні чинники в просторово-територіальній диференціації, поверхні Землі?
78. Назвіть чинники розвитку господарської спеціалізації територій.
79. Чим різняться між собою поняття "район" і "регіон"?
80. В яких значеннях вживається поняття "регіоналізація"?
81. В яких країнах і чому розвивалася теорія регіоналізації?
82. Які субрегіони виділяють у Європі?
83. Назвіть країни Центральної Європи.
84. Знайдіть на карті карликові країни Західної Європи.
85. Чим зумовлена необхідність виділення країн Євразії?
86. Назвіть чинники найбільшої кількості субрегіонів в Азії.
87. Знайдіть на карті країни Східної Азії.
88. Які субрегіони виділяють в Африці?
89. Пригадайте, які інтеграційні утворення характерні для країн Америки.
90. Знайдіть на політичній карті світу країни Океанії.

Рекомендована література (основна)

1. Аксинас Яннис И., Добровольский О. Непокоренная Эллада. - М., 1971.

2. Алабин А.М. Роль государства в развитии сектора малых промышленных предприятий Италии. // Вестник Моск. ун-та. Серия VI. Экономика. - 1996.-№2.
3. Александров В.В. Новейшая история стран Европы и Америки (1945-1986 гг.). - М., 1988.
4. Александров В.В. Новейшая история стран Европы и Америки (1918-1945) . - М.: Высш. шк., 1986.- С.2001-215.
5. Алонс Мок. Взгляд из Вены // МЖ.- 1989.- №1.
6. Амвросова М.Н. Ариканская политика Скандинавских государств.- М., 1987.
7. Англия. Ежеквартальный журнал о сегодняшней жизни в Великобритании. Лондон. Выходите 1970 г.
8. Андреев С.С., Бабышев И.В. Италия, 1991,
9. Антон Боблер. Нейтралы и неприсоединившиеся в новой структуре европейской безопасности // МЖ.- 1992.- №2.
10. Антохина-Московиченко. Шарль де Голль и Советский Союз.- М., 1992.- Рец. НиНИ.- 1992.- №1.
11. Арбатова Н.К. Внешняя политика Италии.- М., 1984.
12. Арзаканян М.У. Де Голль и голлисты на пути к власти.- М., 1990.
13. Ахтамзян А.А. Объединение Германии или аншлюс ГДР к ФРГ.- М., 1994.
14. Бабушев Л.С. Природный газ в экономике Италии // МЭ и МО.-1996.- №3.
15. Березная Н.А., Долгоруков А.П., Дроздов Н.У. Великобритания. М., Междурядные отношения, 1990- 158 с.
16. Бирюков И.Д. Ольстер: Кризис британской империалистической политики. 1964-1984.- М., 1983.
17. Бирюков И.Д. Ольстер: Кризис британской империалистической политики. 1964-984.- М., 1983.
18. Бирюлев В. Франция: от оживления к подъему // МЭ и МО, 1996, №4, с. 134-140.
19. Борисов Ю.В., Нарочницкая Е.А. Франция в блоковой системе Европы. 1960-1980 гг.- М., 1993.
20. Бродель Ф. Что такое Франция? М., 1994.
21. Букалов А. Левые у власти (Италия) // Новое время.- 1996.- №22.
22. Бунин И.М. Социалисты и общественно-политическая борьба во Франции. 80-е годы.- М., 1989.
23. Бураков Ю.В., Кипаренко Г.М., Мовчан С.П., Мороз Ю.М. Новітня історія (1945-1996 рр.) Підручник для 11 класу середньої школи.- Львів:"Студія", 1996.
24. Васильев Г.В. Зеленое и оранжевое. Ирландские репортажи.- М., 1981.
25. Великобритания: социально-экономические наслідки "тетчеризму".- К, 1988 - 17 с.
26. Видясова Л. Тревоги и надежды Греции // МЖ.- 1985.- №7.
27. Виноградов В.Н. Размышления о румынской истории (заметки на полях) // Всемирная история.- 1993.- №8.
28. Віднянський С.В., Дрібниця В.О. Всесвітня історія. 4.2 (з 1939 р.).- К., 2000.- С.6-14; 34-48; 190-192.
29. ВірикаЛ.А. Зустріч з Іспанією.- К., 1986.
30. Власенко В. Україна-Греція: по висхідній. Урядовий кур"єр, 1997, 18 грудня.
31. Волков А. Масштабы и пределы социальной политики северных стран // МЭиМО.- 1994.- №11.
32. Волков А. Экономика северных стран Европы на исходе XX ст. // МЭ и МО.- 1994.- №8-9.
33. Восточная Европа между Гитлером и Сталиным. 1939-1941 г.г. - М.: Изд-во "Индрик", 1999.- С.201-204.
34. Всемирная история: В 24 т.- Минск, 1996. - Т.7-8; 17, 18, 19.
35. Всемирная история: Вторая мировая война.- Мн.- М., 2000.- Т.23.- С.185-193.
36. Всемирная история: итоги Второй мировой войны, - Мн. - М., 2000.- Т.24.- С.203-220.
37. Всемирная история: итоги Первой мировой войны, - Мн. - М., 2000.- Т.19.- С.124-135.
38. Всемирная история: Итоги Первой мировой войны.- Мн.- М., 2000.- Т.22.- С.56-70.

39. Всемирная история: Канун Второй мировой войны.- Мн.- М., 2000.- Т.22.- С.35-46.
40. Гайдук В. Италия. Серьезный собеседник в Европе // МК.- 1996.- №11-12.
41. Галкина Т.А., Красовская Н.А. Италия.- М., 1985.
42. Гасратян К. В Великобритании подъем продолжается // МЭиМО, 1996, №3, с.73-77.
43. Горина Л.В. Социально-экономические отношения во Втором Болгарском царстве.- М., 1972.- С.38-52.
44. Грибин И.П. Трагедия Ольстера.- М., 1983.
45. Д-р АКаппелер, АГревель. Факты про Німеччину/Пер, з нім. - Франкфурт-на-Майні: Societats-Verlag, 1993.
46. Дагилевич И.В. Социалистические партии Испании и Португалии. Опыт сравнительного анализа.- М., 1984.
47. Де Голль Ш. Мемуары надежд. Обновление. 1958-1962 гг.- М., 1993.- Рец. НиНИ.- 1994.- №4-5.
48. Де Пеа Лиэм Расколотный Ольстер (Пер. с англ.).- М., 1974.
49. Дейвіс Норман. Європа: Історія / Пер. з англ. П.гаращук, О.Коваленко.- К.: Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2001.
50. Дейвіс Норман. Європа: Історія.- К.: Основа, 2000.- С. 975-984.
51. Дзурдзелю Антонія. Італійський варіант// МЖ.- 1990.- №3.
52. Дрібниця В.О., Рубльов О.С. всесвітня історія. 4.1 (1914-1939).- К., 2000.- С.93-95.
53. Дрібниця В.О., Рубльов О.С. Всесвітня історія. Новітня історія. Частина перша (1914-1939 роки).- К., 2000.- С.90-97.
54. Дрібниця В.О., Рубльов О.С. Всесвітня історія. Частина перша (1914-1939 р.р.).- К.: Фаренгуйт, 2000.- С.82-90.
55. Дубинин Ю.В. На дипломатической работе в Париже. 1963-1966. Воспоминания // НиНИ.- 1996.- №2.
56. Дускас Петрос. В Греции есть все для хорошего партнерства // МЖ.- 1989.- №7.
57. Евстигнеев В.П. Испания: основные направления внешней политики.- М., 1982.
58. Економіка зарубіжних країн. Підручник.- К., 1996.
59. Ермаков В.Т., Поляковский В.В. Перекрестки португальской революции.- М., 1978.
60. Етнічний довідник. Етнічні меншини в Україні. К., 1996.
61. Етнічний довідник. Етнічні меншини в Україні. К., 1996.
62. Жабокрицкий В.А. Болгария во время Балканских войн. 1912-1913 г.г.- К., 1961.- С.24-38.
63. Жигалев Н.Н. Современная история Великобритании (1945-1975).- М., 1976.
64. Жискер д'Естен, Валери. Власть и жизнь.- М., 1990.
65. Завельэва Г. Италия на пути глубоких перемен // МЭиМО.- 1995.- №1.
66. Зайцев Б.П., Чувпило А.А. Из истории символов государственного суверенитета Болгарии // Болгарский ежегодник.- Харьков, 1994.- Т.І.
67. Зам"ятин Л. Тетчеризм // МЖ.- 1989.- №7.
68. Звіт про світовий розвиток. Важке завдання розвитку. К., 1994.
69. Звіт про світовий розвиток. Важке завдання розвитку. К., 1994.
70. Зороалас Стеврос. Неофашизм в Герии (1967-1947). Социально-экономический анализ и выводы / Пер. с греч.- М., 1981.
71. Иванов Р. Мафия, Сицилия, США, далее везде // МН.- 1993.- №1-3, 7, 9.
72. Информационно-аналетический справочник "Страны мира" подготовлен ЦРУ (для нужд США).
73. Ирландия - остров мятежный.- М., 1965.
74. Ирландия - остров мятежный.- М., 1965.
75. Исламов Т.В. По поводу реакции в Румынии на книгу "Трансильванский вопрос. Венгеро-румынский территориальный спор с СРСР 1940 -1946 г.г. Документы." // НиНИ.- 2000.- №6.- С. 166-173.
76. Испания. 1918-1972 гг.-М., 1975.
77. Истори Болгарии: В 2 т.- М., 1979.- Т.2.- С. 109-124.

78. История Венгрии: В 3-х томах.-М., 1971-1972.-Т.2, 3.
79. История Ирландии.- М., 1980.
80. История Италии: ВЗ-хт.- М., 1970-1971.- Т.3.
81. История Румынии. 1918-1970.-М., 1971.-С.109-128.
82. История Франции: В 3-х т.- М., 1989.- Т.3.
83. История Швеции.-М., 1974.
84. Истратов В.Н. Лейбористы и национальные проблемы в Северной Ирландии, Шотландии, Уэльсе (конец 60-70-х гг.).- М., 1989.
85. Италия в трудах советских историков.- М., 1989.
86. Италия и Европа.- М., 1991.- Вып. 1,2.
87. Италия. Туристический справочник-путеводитель.- М., 1996.
88. Италия.-М., 1991.
89. Історія південних і західних слов'ян. К., 1987.- С.98-104.
90. Історія південних та західних слов'ян / За ред. проф. В.А.Жебокрицького, проф. І.С.Дзюбка, доц. АФ.Кізченка, доц. І.М.Гранчака.- К.: Вид-воКиївського університету, 1966.- С.273-286.
91. Історія сучасного світу. Навчальний посібник / Горбань Ю.А, Петровський В.В., Слюсаренко А.Г. та ін.- К.: Телепресінформ, 2001.
92. Історія сучасного світу. Навчальний посібник / Ю.А.Горбань, В.В.Пертровский, А-Г.Слюсаренко та ін. - К.: Телепресінформ, 2001.- С.189-192.
93. Історія України та Всесвітня історія ХХ століття. Білети та відповіді. 11 клас // Авт.-упорядник Дрібниця В.О. - К.: 2001.
94. Кальвокоресси Г. Мировая политика после 1945 года: В 2-х Кн. 1 / Пер. с англ.- М.: Междунар. отношения, 2000.
95. Кан О.С. История Скандинавских стран.- М., 1980.
96. Карлсен А.В. Современная Дания.- М., 1981.
97. Келлог Ф. История Румынской истриографии.- Бейже - Рафальд.- 1990.- Рец. НиНИ.- 1992.- №5.
98. Кин Цицели. Итальянский ребус.- М., 1991.
99. Кирьякис Георгиос. гражданская война в Греции. 1946-1949.- М., 1975.
- 100.Ковалёв Я.В. Греция: реальности и перспективы,- М., 1983.
- 101.Коломиец Г.Н. Очерки новейшей истории Португалии.- М., 1965.
- 102.Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи, світова політика.- К.: ФАДА, ЛТД, 2001.
- 103.Косев В.И. Русская политика в Болгарии, 1879-1886.- М., 1991. - С. 105-112.
- 104.Косев Д. Краткая история Болгарии. - София, 1963.- С.36-48.
- 105.Красиков А.А. Испания и мировая политика.- М., 1989.
- 106.Краснов В. СССР-Великобритания: Национальные интересы и перспективы взаимодействия // МЖ.- 1991.- №5.
- 107.Краткая история Болгарии: С древнейших времен до наших дней.- М., 1987.- С.88-94.
- 108.Краткая история Болгарии: С древнейших времен до наших дней.- М., 1960.- С. 11-96.
- 109.Краткая история Румынии с древнейших времен за наших дней.- М., 1987.- С.79-88.
- 110.Краткая история Чехословакии.- М., 1988.
- 111.Кредер А.А. Новейшая история. ХХ век. 4.1. (1918-1945). 2-е изд.- М., 1995.
- 112.Крылов С. Сотрудничество на Севере Европы // МЖ.- 1996.- №9.
- 113.Кудрин И.А. Испанцы у себя дома.- М., 1990.
- 114.Кузнецов В.А. Португалия: штыки розы.- М., 1976.
- 115.Лисовецкий Ю.П. Италия от фашизма к демократии.- М., 1990.
- 116.Марина В.В. Румуни Закарпаття: проблеми історії та етнокультурного розвитку. - Автореферат дис ... канд. іст.наук. - Ужгород, 1995.
- 117.Марьяна В.В. Чехословацко-советские отношения в дипломатических отношениях. 1939-1945 г.г // НиНИ.- 2000.- №4.- С. 144-151.
- 118.Международная энциклопедия "Страны и их объединения (география, история, религия,

- власть, экономика, социальная сфера)". Под науч. ред. проф. Севрука М.А. /
119. Мельников И.А. Республика в Альпах: Свет и тени.- М., 1988.
120. Миллер Л. Фермита: Впечатление о поездке в Италию // Новое время.- 1996.- №27.
121. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки): Підручник / Л.Ф.Гайдуков, В.Г.Кремень, Л.В.Губерський та ін.- К.: Либідь, 2001.
122. Молчанов Н.Н. Генерал де Голль.- М., 1988.
123. Мустафин Алексей. Италия осталась без премьера // Киевские ведомости.- 1997.
124. Наринский М.М. Борьба классов и партий во Франции. 1944-1956.- М., 1983.
125. Наринский М.М. Сталин и Торез. 1944-1947. Новые материалы // НиНИ.- 1996.- №1.
126. Негоица П.А. Боль: италийские истории.- М., 1989.
127. Нидерхаузер Э. Краткая история Венгрии. С древнейших времен до наших дней.- М., 1981.- С. 105-138.
128. Німеччина // Економічна і соціальна географія світу,- К.: НВП "Картографія", 1998.
129. Німеччина про себе / Редактор-перекладач Дмитро Криворучко.- Friedrich Reinecke Verlag GmbH, видано на замовлення Установи з питань преси та інформації федерального уряду Німеччини.- Берлін: 1995.
130. О социально-экономическом положении СНГ в 1999 году и ожидаемых результатов развития в 2000 году / Экономика СНГ. Выпуск №2.- М.: исполком СНГ, 2000.- С.1 1-35.
131. Орлова М.Я. Ирландия в поисках путей независимого развития. 1945-1948.- М., 1973.
132. Осталенко Г.С. Британские консерваторы и деколонизация.- М., 1995.- Рец. НиНИ.- 1996.- №2.
133. Паниев Н.А. Греция после хунты.- М., 1979.
134. Перегудов С. Британский премьер в системе государственной власти // МэиМО.- 1996.- №5.
135. Петров. Ночь в Лисабоне. Очерки о новейшей истории Португалии.- М., 1990.
136. Пивовар С.Ф., Серіщев Я.М., Стельмах С.П. Всесвітня історія ХХ століття.- К.: Феміна, 1995.
137. Писарев Ю.А. Великие державы и Балканы накануне Первой мировой войны.- М., 1985.- С.39-45.
138. Писарец И.Г. Португалия. В поисках нового пути.- М., 1986.
139. Пожарская С.А. Генералисимус Франко и его время // НиНИ, -1990.- №6.
140. Пожарская С.А. Испания и США: внешняя политика и общество.- М., 1982.
141. Политический портрет Гру Харлем Брудтланд: премьер-министр Норвегии.- М., 1989.
142. Полякова Е.Ю. Ольстер: истоки трагедии.- М., 1982.
143. Попов В. Ее Королевское Величество // МЖ.-1990.- №3.
144. Попов В. Маргарет Тетчер: за час до отставки // МЖ.- 1991.- №6.
145. Попов Л.Б. Соотношение сил и политическая борьба в Италии (1976-1990 гг.).- М., 1990.
146. Пресняков В.Ю., Иванова Т.М., Николаева Н.Г. и др. Франция. М., 1996.
147. Проблемы внутри- и внешнеполитической истории Румынии нового и новейшего времени.- Кишинев, 1988.
148. Проблемы испанской истории.- М., 1992 (выдаються із 1975 р.).
149. Прусак М.М. Россия на рубеже: стратегия власти / В кн. "Реформы и провинции".-М.: Вече, 1999.-С. 10-35.
150. Путь в XXI век: стратегические проблемы и перспектива российской экономики // Д.С.Львов, рук. авст. коллектива.- М.: ОАО "Издательство "Экономика"", 1999.- С.8-42.
151. Рабочее движение Великобритании: национальные и расовые проблемы.- М., 1982.
152. Разин Е.А. История военного искусства: В 3 т.- М., 1957.- Т.2.- С. 32-48.
153. Раннефеодальные государства на Балканах. VI-XII в.в. - М., 1985.- С.86-93.
154. Рокард Мишель. Трудиться с душой.- М., 1990.
155. Российская Академия Наук, Институт всеобщей истории РАН. Новая и новейшая история // Козень Б.Д., Овчинников А.П. (Самара). Регионы и регионализм в странах Запада и России.- М.: "Наука", 2002.

156. Россия - 1999. Социально-демографическая ситуация / Под ред. Н.М.Римащевской.- М.: Изд-во "ИСЭПН", 2000.- С. 12-54.
157. Россия - 2015: оптимистический сценарий / Под ред. А.И. Абалкина.- М.: МВБ, 1999.
158. Руано З.Б Историческая наука в Испании //ВИ.- 1991.- №1.
159. Рыжков В.А. Британский лейборизм сегодня: теория и практика.- М., 1984.
160. Садовенко В.П. Франция на порозі ХХІ століття.- К., 1992.
161. Сафронов А.В. Ирландские репортажи с несколькими сюжетами.- М., 1976.
162. Северная Европа: проблемы истории. Сборник научных трудов,- М., 1995.
163. Северная Европа. Проблемы новейшей истории.- М., 1988.
164. Серебренников Р. Хуан Карлос I // Эхо планеты,- 1992.- №16.
165. Сироткин В.И. История Франции. Пятая Республика.- М, 1989.
166. Скандинавский сборник.- Таллин, 1990 (выходить з 1956 р.).
167. Скосирев В.А. В тени Большого Бена. Очерки об Англии 80-х годов.- М., 1986.
168. Славенко В.П. Очерки внешней политики Франции (1981-1986 гг.).- М., 1986.
169. Словник. Німецько-український. Українсько-німецький: Посібник для загальноосвітн, шк. та вищ. навч. закладів / Уклад.: З.О.Баранець та ін.- Ірпінь: Перун, 1994.- 640 с.
170. Смирнов В.П. Франция: страна, люди, традиции.- М., 1988.
171. Смирнова Н.Д. Греция в политике США и СССР. 1945-1947 гг. Новые архивные документы// Новая и новейшая история, 1997, №5
172. Смит Денис Мек. Муссолини.- М., 1995.
173. Сорокина В. Региональная политика Великобритании // МэиМо, 1996, №6, с. 136-139.
174. СССР- Италия. Страницы истории. 1917-1984. Документы и материалы.- М., 1985.
175. Старостина Я. Политическая культура Испании // Мэи МО.- 1994.- №2.
176. Степанов Н.М. Британский либерализм: этапы развития и течения // НиНИ.- 1996.- №4.
177. Страны мира: Краткий полит.-экон. справочник.- М.: Политздат, 1983.- С.3-18.
178. Страны мира. Информационно-аналитический спавочник ЦРУ (Центральное разведывательное Управление).- Екатеринбург: У-Фактория, 2001.-627с.
179. Страны мира. Информационно-аналитический справочник ЦРУ.- Екатеринбург: У-Фактория, 2001.- С.64-67.
180. Стратегический курс коалиции. Точки зрения греческих комунистов и их партнеров // Проблемы мира и социализма.- 1989.- №10.
181. Стратегический курс коалиции. Точки зрения греческих комунистов и их партнеров // Проблемы мира и социализма.- 1989.- №10.
182. Суханов В.И. "Революция гвоздик" в Португалии. Страницы истории.- М., 1983.
183. Тахненко Г. 50 лет назад заключен Мирный договор с Италией // МЖ.- 1996.- №10.
184. Тенденции развития региональных экономических объединений стран СНГ.- М.: Исполком СНГ, 2000.
185. Тенденции развития региональных экономических объединений стран СНГ.- М.: Исполком СНГ, 2000.- С.7-10.
186. Тенденции развития региональных экономических объединений стран СНГ.- М.: Исполком СНГ, 2000.- С.7-10.
187. Тортика А.А. Некоторые проблемы этнической истории и археологии протоболгар // Болгарский ежегодник.- София, 1996.- Т.2. Трибунский П.А. П.Н.Милуоув в Болгарии (1897-1899 г.г.) // НиНИ.- 2002.- №4. - С.170-183.
188. Тревоги и надежды // МЖ.- 1990.- №7.
189. Тревоги и надежды // МЖ.- 1990.- №7.
190. Трухановский В.Г. Антони Иден.- М., 1983.
191. Трухановский В.Г. Уинстон Черчилль.- М., 1982.
192. Улуныян АА. Россия и освобождение Болгарии от турецкого ига.- М., 1994.- С.18-29.
193. Улуныян Ар.А. Коммунистическая партия Греции: Актуальные вопросы идеологии, политики и внутренней истории. КПГ в национальном сопротивлении, гражданской и

- "холодной" войнах. 1941-1956.- М., 1994.
194. Уоппи В.А. Португальская революция: пути и проблемы.- М., 1979.
195. Франц Враницкий. Нейтралитет и добрососедство // МЖ.- 1989.- №6.
196. Франц Враницкий. Нейтралитет и добрососедство // МЖ.- 1989.- №6.
197. Хенкин С.М. Испания после диктатуры.- М., 1993.
198. Хлестов О. Венское свидетельство // МЖ.- 1996.- №11.
199. Червяков А. Военно-политический курс Франции в 1995-2010 гг. // МЭиМО, 1995. №10, С.94-101.
200. Черкасов П.П. Распад колониальной империи: Кризис французской колониальной политики в 1939-1985 гг.- М., 1985.
201. Черкасова Б. Испания: переход к демократии и национальный вопрос // МЭиМО.- 1994.- №4.
202. Черняков А.И. Военная политика Франции (1958-1993).- М., 1994.- Рец. МСиМО.- 1995.- №1.
203. Чешилев И.А. Советско-французские отношения и проблемы европейской безопасности: середина 60-80- годы.- М., 1990.
204. Шаповал В.М. Державний лад країн світу.- К.: Український Центр Правничих Студій, 1999.- С.29-33.
205. Шейнис В.Л. Португальський імперіалізм в африці після другої світової війни.- М., 1969.
206. Шеменков К.А. Греція: проблеми сучасної історії.- М., 1987.
207. Шилов В.С. Зовнішня політика і партії в Франції. (1969-1981 гг.).- М., 1994.- Рец. НиНи.- 1996.- №2.
208. Юрківський В.М. Країни світу: Довідник.- К.: Либідь, 1999.- С.16-18.
209. Яровий В.І. Історія західних та південних слов'ян у ХХ ст.- К., 1996.- С.42-58.
210. Яровий В.І. Новітня історія країн Східної Європи 40-90-і р.р. ХХ ст.: Курс лекцій: навч. посібник.- К. Либідь, 1997.- 269 с.
211. Ястребский С.В. Португалия: трудные годы национального возрождения.- М., 1989.

Метою курсу "Історія міжнародних відносин" є ознайомлення студентів з теорією, практикою та міжнародно-правовим забезпеченням міжнародних відносин з найдавніших часів до сьогодення. А також – визначення характерні риси, розкрити формування, розвиток класичних та посткласичних систем міжнародних відносин.

Завдання: вміти визначати понятійний апарат, принципи та методи дослідження історії; аналізувати особливості розвитку історії міжнародних відносин; викладати історичні події минулого і сьогодення у контексті особливостей та характерних рис розвитку державно-політичних і конфесійно-культурних систем народів і країн; відобразити історичний досвід зовнішньої політики, державотворення, мислення і способу дій державних діячів, політиків, широкого загалу людей; сформулювати розуміння спільних рис та особливостей становлення та занепаду систем міжнародних відносин; формувати вміння виявляти, систематизувати та порівнювати історичні тенденції та моделі становлення міжнародних систем; розвивати навички застосування теоретичних узагальнень до аналізу конкретних систем міжнародних відносин.

Студент повинен знати : визначальні методологічні принципи та методи наукових історичних досліджень; періодизацію історії, схожість та відмінність у історичному розвитку народів різних періодів та епох; принципи історичної організації та функціонування міжнародних відносин; погляди фахівців на проблеми розвитку минулої і сучасної історії міжнародних відносин.

Студент повинен вміти: застосовувати методологічні принципи та методи наукового історичного дослідження; класифікувати та аналізувати порівняльний аналіз щодо історичного розвитку держав, країн, міжнародних відносин; розрізнити різні політичні режими та їх

конкретну політику; орієнтуватися у тенденціях і особливостях сучасного, світового, історичного процесу; визначати чинники виникнення та можливі шляхи вирішення глобальних проблем людства.

Знання дисципліни передбачає вміння збирати, систематизувати, аналізувати інформацію історичного характеру та використовувати її у практиці сучасного життя.

Тема 1. Вступ. Предмет та завдання курсу, література і джерела, організація та оцінювання.

Тема 2. Системи в «доміжнародний» період світової історії

Тема 3. «Доміжнародні» системи

Тема 4. Міжнародні відносини Стародавнього Сходу.

Тема 5. Міжнародні відносини Стародавніх Греції та Риму.

Тема 6. Міжнародні відносини Візантії і східних держав.

Тема 7. Міжнародні відносини середньовічної Європи.

Тема 8. Міжнародні відносини в XVII-XVIII ст. Вестфальська система.

Орієнтований перелік питань:

1. Переодизація всесвітньої історії та історії міжнародних відносин
2. Виникнення держав та становлення міжнародних відносин
3. Давньоєгипетська держава в міжнародних відносинах
4. Міждержавні відносини та дипломатія в давньому Межиріччі
5. Хетська держава в міжнародних відносинах
6. Зовнішня політика Фінікії
7. Зовнішня політика держави Урарту
8. Зовнішня політика стародавнього Ізраїлю
9. Зовнішня політика Ассирійської держави
10. Зовнішня політика Персидської імперії
11. Зовнішня політика стародавніх держав в Індії
12. Зовнішня політика стародавнього Китаю (до III ст. до Р.Х.)
13. Зовнішня політика китайських держав Хань і Цинь
14. Міжнародні відносини в стародавній Греції IX-VI ст.
15. Міжнародні відносини часів греко-персидських війн (500-449 рр. до Р.Х.)
16. Міжнародні відносини часів Пелопонеської та Спартансько-персидської війн
17. Міжнародний вимір завоювань Александра Македонського
18. Міжнародні відносини часів елінізму
19. Зовнішня політика стародавнього Риму від заснування до Пунічних війн
20. Міжнародні відносини часів протистояння Риму та Карфагену
21. Зовнішня політика Риму в II-I ст. до Р.Х.
22. Зовнішня політика Риму в I ст.
23. Міжнародні відносини в Середземномор'ї в II ст.
24. Зовнішня політика Бактрийського царства.
25. Зовнішня політика Риму в III-поч. IVст.
26. Міжнародні відносини в Середземномор'ї та Близькому Сході в IV-V ст.
27. Міжнародні наслідки руйнації Західної Римської імперії.
28. Зовнішня політика Візантійської імперії
29. Посольська справа у Візантії
30. Церква в міжнародних відносинах в добу середньовіччя
31. Християнська церковно-політична доктрина
32. Хрестові походи в міжнародних відносинах XI-XIII ст.
33. Зовнішня політика Арабського Халіфату
34. Зовнішня політика Китаю періоду династій Суй, Тан та Сун
35. Зовнішня політика Монгольської імперії
36. Зовнішня політика Китаю за династії Мін
37. Зовнішня політика середньовічних Японії і Кореї
38. Зовнішня політика Індії в середні віки

39. Міжнародні відносини в варварських державах IV-VII ст..
40. Міжнародні відносини та зовнішня політика Франкської держави
41. Міжнародні відносини та зовнішня політика Священної Римської імперії
42. Міжнародні відносини та зовнішня політика Франції в XII-XV ст.
43. Зовнішня політика Київської Русі
44. Зовнішня політика Галицько-волинської держави
45. Україна в міжнародних відносинах XIV-XV ст.
46. Міжнародні відносини в західній Європі у XIV-XV ст.
47. Зовнішня політика італійських держав
48. Міжнародні відносини Османської імперії
49. Зовнішня політика Польсько-Литовської держави
50. Зовнішня політика Кримського ханства
51. Зовнішня політика Московської держави. Ідеологія "Третього Рима"
52. Україна в міжнародних відносинах кінця XVI - XVII століть .
53. Міжнародні відносини в Західній Європі XVI - XVII ст.
54. Зовнішня політика Іспанії XVI – перш. пол.. XVII ст.
55. Зовнішня політика Франції XVI – перш. пол.. XVII ст.
56. Міжнародні відносини і дипломатична боротьба в роки Тридцятирічної війни
57. Вестфальський конгрес
58. Зовнішня політика Угорського королівства
59. Закарпаття в міжнародних відносинах середньовічної доби
60. Міжнародні відносини в середньовічній Латинській Америці

Рекомендована література

Базова:

1. Беловолов Ю.Г. История дипломатии. Учебное пособие. - Донецк. — 2001. — 120 с.
2. Бережков В.М. Страницы дипломатической истории.. М., 1987.
3. Восток/Запад: Региональные подсистемы и региональные проблемы международных отношений. Учебное пособие. – М., 2002.
4. [Головченко В.І. Дипломатична історія України \(кінець XIX - перша чверть XX ст.\): навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. / КНУ ім. Тараса Шевченка. – К. : Київський університет, 2011. – 527с.](#)
5. Григор`єва Т. Історія дипломатії від давнини до кінця XVIII ст.. – К., 2015.
6. Дюррозель Ж-Б Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. – К., 1995.
7. История международных отношений. В 3 томах. – М., 2012.
8. Історія дипломатії: від давнини до нового часу/ Навч.посібник., Зінченко А.Л., 3-тє вид. – Київ, 2005. – 560с.
9. Камбон Ж. Дипломат. – К., 1997.
10. Киссинджер Г. Дипломатия. Пер с англ.В.В.Львова/ Послесл. Г.А.Арбатова. – М., Ладомир, 1997. – 848 с.
11. Кулик О., Сардачук П. Елементи дипломатичного протоколу і дипломатичної практики в історії України. – Львів, 2000. – 172 с.
12. Марушан М.Й. Історія дипломатії XX ст. Курс лекцій. - Л., 2003.
13. Мегатренди. Основные траектории эволюции мирового порядка в XXI веке [Учебник (гриф УМО)] / Под ред. Т.А. Шаклеиной, А.А. Байкова. М.: НОФМО - Аспект Пресс, 2013
14. Наринский М.М. История международных отношений. 1945-1975: Учебное пособие. – М., 2004.
15. Нариси з історії дипломатії України. – К., 2001.
16. Никольсон Г. Дипломатия. К., 2001.
17. Современные международные отношения. Учебник. – М., 2001
18. Чекаленко Л.Д. Витоки української дипломатії: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Дипломатична академія України при МЗС України. — К. : LAT & K, 2010. — 340с.
- 19.

Допоміжна:

1. Белади Л., Краус Т. Сталин: пер. с венг.-М., 1990. – 318 с.
2. Бжезинський Зб. Великая шахматная доска. - М., 2002.
3. Бжезинський Зб. Выбор. Мировое господство или глобальное лидерство. - М., 2005.
4. Білоусов М. Зовнішньо-політична та дипломатична ініціатива // Політика і час.- 1999.- №4.- С.64-69.
5. Блажей В. В. Правові засади організації дипломатичної служби України (за національним законодавством) // Дип. акад. України. Наук. вісн. - К., 1998. - Вип. 1. - С. 178-186.
6. Бланке У. Заграничная служба США. – М., 1974.
7. Блищенко И.П., Дурденевский В.Н. Дипломатическое и консульское право. – М., 1962.
8. Блищенко И.П., Дурденевский В.Н. История возникновения и развития дипломатических и консульских институтов. – М., 1962.
9. Блищенко И.П. Дипломатическое право. – М., 1990.
10. Бобылев Г.В., Зубков Н.Г. Основы консульской службы. - М., 1986.
11. Бовин А.Е. Записки ненастоящего посла: Из дневника. - М.: Захаров, 2001.- 815 с.
12. Богданов О.В. Правовые вопросы пребывания ООН в США. – М., 1962.
13. Богданов О.В. Штаб-квартира ООН в США. – М., 1976.
14. Бойко О. В. Унікаючи інтелектуальних вивертів, викривлених абстракцій та анахронізмів, або нове в підготовці дипломатичних кадрів в Україні // Трибуна. - 1996. - № 11-12. - С. 37.
15. Бойко О. В. Заземлення, або що необхідно в практиці підготовки дипломатичних кадрів // Трибуна. - 1997. - № 5-6. - С. 30-32.
16. Бруз В.С. Українська дипломатія в ООН // Дип. акад. України. Наук. вісн. - К., 1998. - Вип. 1. - С. 100-103.
17. Будяков В. Після багаторічної перерви. До 50-річчя відновлення зовнішньополітичного відомства України // Політика і час.-1994.-№3.-С.83-86.
18. Ваисс М. Международные отношения после 1945 года / Морис Ваисс; Пер. с фр. С. Ф. Колмакова. - М., 2005.
19. Всеобщая история дипломатии [Текст] / шеф-ред. М. Приз. - Москва, 2009.
20. Гантінгтон С. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку. - Л., 2006.
21. Гришин А.В., Никольський Н.І. Системный анализ международных отношений.- М., 1982.- С.115-127.
22. Дебидур А. Дипломатическая история Европы. 1814-1878. : В 2-х т. Т. 1 – Ростов-на-Дону, 1995; Т. 2. - Ростов-на-Дону, 1995.
23. Дрезнер Д. Новый «новый мировой порядок» // <http://www.globalaffairs.ru/numbers/25/7288.html>
24. Дюрозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. – К., 1995.
25. Европа между миром и войной 1918-1939. - М., 1992.
26. Зонова Т.В. Дипломатия Ватикана в контексте эволюции европейской политической системы. – М., 2001.
27. Ивонин Ю.Е. У истоков европейской дипломатии нового времени. – Минск, 1984.
28. Ильин Ю.Д. Право коллективной безопасности и дипломатия: история и современность: Учеб. пособие. - М.: Юристъ, 2005. - 181 с.
29. Історія сучасного світу. Навчальний посібник / Ю.А.Горбань, В.В.Пертровский, А.-Г.Слюсаренко та ін. - К.: Телепресінформ, 2001.-С. 164-173.
30. История внешней политики СССР. В 2-х т. - М., 1986. Т.1. 1917-1945; Т. 2. 1945-1985.
31. История дипломатии. - М., 2006.
32. Кальвокоресси П. Мировая политика после 1945 года: В 2-х кн. М., 2003.
33. Кейган Р. О рае и силе: Америка и Европа в новом мировом порядке. - М., 2004.
34. Киссинджер Г. Дипломатия. - М., 1997.
35. Комерційна дипломатія: торговельна політика і право. Львів: Астролябія, 2005. – 520 с.

36. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи. Світова політика .- К., 2001.-
37. Крылов С.Б. Принципы участия государств в системе ООН. - М., 1986.
38. Левин Д.Б. Международное право, внешняя политика и дипломатия. – М., 1981.
39. Ливен А. Мир без гегемона // <http://www.globalaffairs.ru/number/Mir-bez-gegemona-15403>
40. Лундестад Г. Восток, Запад, Север, Юг: Основные направления международной политики. 1945-1996. - М., 2002.
41. Макаренко Є.А., Піпченко Н.О. Віртуальна дипломатія: підруч. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за напрямом підготов. "Міжнародні відносини". — К. : Центр вільної преси, 2010. — 301 с.
42. Мартиненко А.К. Міжнародні відносини 1945-1975 рр. - К., 2007.
43. Мерцалов А.Н. История и сталинизм.-М., 1991.-448с.
44. Мировая політика: теорія, методологія, прикладний аналіз. – М., 2005.
45. От миропорядка империй к имперскому миро порядку. – М., 2005.
46. Попович М.В. Червоне століття – К: АртЕк, 2005. — 888 с.
47. Протопопов А.С., Козьменко В.М., Елманова Н.С. История международных отношений и внешней политики России (1640 -2000). - Учебник для вузов/Под ред. А.С. Протопопова. - М., 2001.
48. Семиряга М. Тайны сталинской дипломатии (1939-1941 гг.).-М., 1992.-303с.
49. Системная история международных отношений: В 2-х т. Т. 1. События 1918-1945 годов. – М., 2006; Т. 2. События 1945-2003 годов . - М., 2006.
50. Сталин. Рузвельт. Черчилль. Де Голль: Политические портреты. - Минск, 1991.
51. Тодд Э. После империи. Рах Амерісана – начало конца. – М., 2004.
52. Тодоров І.Я. Українські державотворчі процеси в європейському та євроатлантичному вимірі //Державотворчі процеси і соціально-економічні моделі розвитку України на сучасному етапі. Збірник наукових статей. – Донецьк: Юго-Восток, 2007. – С. 32-36.
53. Тодоров І.Я. Україна і НАТО: органи державної влади, судової та правоохоронної системи як провідні учасники процесу європейської та євроатлантичної інтеграції: монографія. – К.: Четверта хвиля, 2008. – 168 с.
54. Филитов А.М. «Холодная война»: историографические дискуссии на Западе. - М., 1991.
55. Фримен Ч. Когда бессильна дипломатия // <http://www.globalaffairs.ru/number/Kogda-bessilna-diplomatiya-16917>
56. Хаас Р. Эпоха бесполярного мира // <http://www.globalaffairs.ru/numbers/33/9970.html>
57. Ханна П. Новое средневековье // <http://www.globalaffairs.ru/number/Novoe-Srednevekovye-15530>
58. Цветков Г.М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917-1945 р.р.- К.: Либідь, 1997.- С.27-104.
59. Этнические и региональные конфликты в Евразии : В 3 кн. - М., 1997. - Кн. 3 : Международный опыт разрешения этнических конфликтов / Б. Коппитерс, Р. Зайдельман, Р. Раджоньери и др. ; Общ. ред. Б. Коппитерс и др. - 1997.
60. Этциони, Амитай. От империи к сообществу: новый подход к международным отношениям / Амитай Этциони ; Пер. с англ. В. Л. Иноземцева ; Центр исслед. постиндустр. о-ва. - М., 2004.
61. Buzan B., Little R. International Systems in World History. – Oxford University Press, 2010.
62. Carvalho de B., Leita H., Hobson J.M. The Big Bangs of IR // Millennium. – 2011. – Vol. 39. – N 3. – P. 735-758.
63. Davis S.E. The international politics of disease reporting: Towards post-Wesphalianism // International Politics. – 2012. – Vol. 49. – N 5. – P. 591-613.
64. Hobson J.M., Lawson G. What is History in International Relations? // Millennium. – 2008. – Vol. 37. – N 2. – P. 415-435.
65. King G., Zeng L. When Can History Be Our Guide? // International Studies Quarterly. – 2007. – Vol. 51. – P. 183-210.

66. Linklater A. World History and International Relations // International Relations. – 2007. – Vol. 21. – N 3. – P. 355-359.
67. Lawson G. The eternal divide? History and International Relations // European Journal of International Relations. – 2010. – Vol. 18. – N 2. – P. 203-22
68. Smith Th. W. History and International Relations. – L. and N.Y, 1999.
69. Stevenson D. Learning from the past: the relevance of international history // International Affairs. – 2014. – Vol. 90. – N 1. – P. 5-22.
70. Teschke B. The Myth of 1648. – L., 2003.

Інформаційні ресурси:

1. www.rada.gov.ua – офіційний сайт Верховної Ради України
2. www.mfa.gov.ua - офіційний сайт Міністерства закордонних справ Україн
3. www.un.org - офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
4. eeas.europa.eu/delegations/Ukraine – офіційний сайт Представництва ЄС в Україні
5. www.niss.gov.ua/ - офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України
6. www.razumkov.org.ua/ - сайт Центру імені О.Разумкова
7. iwr.org.ua/ - сайт Інститут Світової політики
8. www.ieac.org.ua/ - сайт Інституту євроатлантичного співробітництва
9. intsecurity.org/ - сайт Центру міжнародної безпеки ДонНУ
10. <http://kimo.univ.kiev.ua/> Електронна бібліотека Інстуту міжнародних відносин Київського університету імені Тараса Шевченка
11. <http://www.obraforum.ru/pubs.htm#sy> Науково-освітній портал з міжнародних відносин

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Теоретичні питання, винесені на додаткове фахове вступне випробування в усній формі, охоплюють змістовні модулі з нормативних дисциплін, винесених на фахове вступне випробування. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана за відповідь на теоретичні питання, становить **100 балів (максимально по 35 балів за правильну відповідь на 1 і 2 теоретичне питання, і 30 балів за 3 практичне завдання)**. Оцінювання усної відповіді абітурієнта на теоретичні питання здійснюється за загальними критеріями, відображеними в таблиці.

Рівень виконання завдання	Сума набраних балів
Абітурієнт виявив глибоке і всебічне знання програмового матеріалу, повністю володіє економічними термінами, вміє пов'язувати теоретичний матеріал з практикою, під час відповіді подав розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми; навів повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних та маркетингових категорій та законів; самостійно зробив логічні висновки і узагальнення; продемонстрував здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на дане питання.	100
Абітурієнт виявив повні знання програмового матеріалу, засвоїв основну і знайомий з додатковою літературою, вільно оперує термінами, під час відповіді допустив неточності, які може виправити або при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені помилки під час визначення	75

окремих понять чи теоретичних концепцій у галузі міжнародних відносин.	
Абітурієнт виявив знання основного програмового матеріалу, володіє політичними термінами, відповів на питання по-суті, але під час відповіді допустив помилки або висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визнаним.	50
Характер відповіді дає підставу стверджувати, що абітурієнт, який складає фахове вступне випробування, неправильно зрозумів зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповів на нього по-суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.	0

Форма проведення додаткового вступного випробування – письмова. Результати складання додаткового вступного випробування оцінюються за **100-бальною шкалою** і вносяться в протокол засідання атестаційної комісії.